

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoCsp/9/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123208135
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Mojš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6123208135.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Mojša a sudcov JUDr. Ivce Hanuskovej a Mgr. Štefana Baláža, v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Bratislava - Ružinov, Prievozská 2, IČO: 35 724 803, zastúpeného advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXXX XXX/XX, C. D., zastúpenej Centrum správnej pomoci Košice, so sídlom Tomášikova 147/3, Košice, IČO: 51 847 124, o zaplatenie 5.359,13 EUR s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 13Csp/2/2023 zo dňa 03. 10. 2023 takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.
- II. Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1.1. Okresný súd napadnutým rozhodnutím zamietol žalobu doručенú súdu dňa 12. 01. 2023, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 5.359,13 EUR s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1.148,96 EUR od 04. 03. 2022 do zaplatenia.

1.2. Žaloba bola odôvodnená ako nesplatená časť úveru s príslušenstvom, ktorý bol poskytnutý na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere „Flexipôžička“ č.409336411310817, uzavretej dňa 31. 08. 2017 medzi Všeobecnou úverovou bankou, a.s., ako právnym predchodcom žalobcu a žalovanou ako dlžníkom. V úverovej zmluve bola dohodnutá výška úveru 11.970 EUR, druh úveru bezúčelový, typ a výška úrokovej sadzby fixná 10,40 % p.a., spôsob poskytnutia úveru – jednorazovo dňa 04. 09. 2017, výška splátky a splatnosť 193,40 EUR mesačne k 25. dňu v mesiaci, splatnosť prvej splátky 25. 09. 2017, splatnosť úrokov a poplatkov mesačne ku dňu splatnosti splátky v kalendárnom mesiaci, počet splátok 96, konečná splatnosť úveru 25.08.2025, RPMN 11,15 %, priemerná RPMN 8,96 %, celková čiastka spojená s úverom 17.754,90 EUR. Uvedená zmluva bola uzavretá v zmysle zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku. Žalobca pripojil záznam o podpise zmluvy žalovanou, vyhotovený z internetového systému postupcu.

1.3. Žalovaná sa dostala do omeškania so splácaním úveru po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, pričom bola súčasne upozornená v lehote nie kratšej ako 15 dní na možnosť uplatnenia práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Právny predchodca žalobcu vyhlásil k 12. 02. 2020 mimoriadnu splatnosť úveru a vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy.

1.4. Žalobca pohľadávku nadobudol na základe rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok, uzavretej dňa 13. 11. 2020 medzi postupcom Všeobecná úverová banka, a.s., Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155 a žalobcom. Ku dňu postúpenia pohľadávka vo výške 5.359,13 EUR pozostávala z neuhradenej istiny 1.148,96 EUR, zo splatného úroku 3.172,33 EUR, úroku z omeškania 1.033,84 EUR,

poplatky 4,- EUR. Z dlžnej istiny žalobca uplatnil úrok z omeškania vo výške 5 % ročne od 04. 03. 2022, t. j. dňom nasledujúcim po účinnosti postúpenia pohľadávky.

2.1. Žalovaná tvrdila, že v úverovej zmluve je nesprávne uvedený údaj o celkovej výške spotrebiteľského úveru v sume 11.970,- EUR, pretože reálne jej bolo vyplatených 11.850,30 EUR. Podľa rozsudku NS SR z 30. júna 2022 sp. zn. 9Cdo/287/2021 poplatok za poskytnutie úveru zrazený z istiny hneď pri uzavretí zmluvy nemožno zahrnúť do celkovej výške spotrebiteľského úveru. Nesprávne uvedený údaj o celkovej výške spotrebiteľského úveru zahŕňa aj poplatok za poskytnutie úveru 119,70 EUR, ktorý bol stiahnutý z poskytnutej sumy. V dôsledku toho je úver bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z.

2.2. Ďalej namietala, že pohľadávka nebola riadne zosplatnená a že pred poskytnutím úveru žalovanej banka neposúdila s odbornou starostlivosťou bonitu dlžníka, čo má za následok, že veriteľ nie je oprávnený požadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

2.3. Za predpokladu, že úver je bezúročný a bez poplatkov, nárok žalobcu nie je dôvodný, pretože právnenému predchodcovi žalobcu, ktorý žalovanej poskytol len sumu 11.850,30 EUR, už zaplatila sumu 13.197,94 EUR.

3.1. Žalobca poukázal na to, že žalovaná sa zaviazala za úver splatiť sumu 17.754,90 EUR. K námietke, že v úverovej zmluve je nesprávne uvedený údaj o celkovej výške spotrebiteľského úveru 11.970 EUR, pretože z dôvodu úhrady poplatku za poskytnutie úveru bola poskytnutá suma 11.850,30 EUR žalobca uviedol, že žalovaná si v časti I ods. 2 úverovej zmluvy zvolila ako formu splácania úveru inkaso z účtu uvedeného v záhlaví zmluvy. V zmysle čl. IV bod 2 Obchodných podmienok je dlžník oprávnený splácať úver inkasom z bežného účtu dlžníka vedeného vo E., F., z účtu v inej banke, alebo iným bezhotovostným alebo hotovostným spôsobom. Z platobnej histórie vyplýva, že dňa 04. 09. 2017 boli žalovanej vyplatené prostriedky vo výške 11.970,- EUR a poplatok za poskytnutie úveru bol následne uhradený z prostriedkov na inkasnom účte. Žalobca má za to, že dojednanie úhrady poplatku za poskytnutie úveru z inkasného účtu nie je neprijateľnou podmienkou, ktorá by zakladala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, lebo to bolo individuálne dojednané, nakoľko si tento spôsob úhrady vybrala žalovaná.

3.2. Pokiaľ ide o skúmanie bonity žalovanej pred poskytnutím úveru, veriteľ posúdil príjmy, výdavky a taktiež nahliadol do príslušného registra. V prípade žalovanej sa tiež jednalo o vopred schválenú ponuku. Odhadovaná výška príjmov bola stanovená na základe obrátov na bežnom účte žalovanej v sume 1.550,20 EUR mesačne. Informácia o jej výdavkoch pozostávala zo splátky existujúcich splátkových úverov 438,- EUR, splátky stavebného sporenia 341,- EUR a splátky existujúcich nesplátkových úverov, vypočítané ako 3 % z úverového rámca 21,30 EUR (úverový rámec 710,- EUR), overené dopytom do Spoločného registra bankových informácií (SRBI). Bola zohľadnená suma životného minima 199,48 EUR. Na základe uvedených informácií bol stanovený ukazovateľ schopnosti splácať $1550,20 - 438 - 341 - 21,30 - 199,48 = 550,42$ EUR. Z uvedeného vyplýva, že splátka poskytnutého úveru je nižšia ako disponibilný zostatok (204,59 EUR) a teda podmienka primárnej návratnosti z disponibilných príjmov klienta bola splnená. Veriteľ posudzoval bonitu jedným zo spôsobov podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., preto nemohlo dôjsť k hrubému porušeniu povinností.

3.3. Žalovaná bola povinná splácať úver formou pravidelných mesačných splátok splatných do 25. dňa v mesiaci s prvou splátkou splatnou 25. 09. 2017. Do dňa 07.01.2020 (tretia upomienka) bola žalovaná povinná uhradiť 28 mesačných splátok splatných od 25. 09. 2017 do 25. 12. 2019, avšak uhradila len 19 splátok a ku dňu 07. 01. 2020 bolo v omeškaní 9 mesačných splátok. V súvislosti s doručením výzvy zo dňa 07. 01. 2020 žalobca uviedol, že na okraji predloženého podacieho hárku sa nachádza kód, z ktorého vyplýva dátum 2020/01/07 ako aj označenie odoslaných listín UPOMIE3 = tretia upomienka. V rámci tohto podacieho hárku boli hromadne odoslané tretie upomienky vystavené dňa 07. 01. 2020 viacerým dlžníkom. V zmysle potvrdenia o doručení zo systému zásielok Slovenskej pošty, a.s., bola tretia upomienka žalovanej odoslaná dňa 08. 01. 2020 a doručená dňa 14. 01. 2020.

4.1. Okresný súd považoval za nesporné, že právny predchodca žalobcu ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z., keď na základe žiadosti žalovanej o flexipôžičku zo dňa 31. 08. 2017 právny predchodca žalobcu ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzatvorili dňa 31. 08. 2017 zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ (ďalej „úverová zmluva“), na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý bezúčelový spotrebiteľský úver s nasledovnými podmienkami: výška úveru 11.970,- EUR, lehota splatnosti 96 mesiacov, typ a výška úrokovej sadzby fixná počas celej lehoty splatnosti 10,40 % p. a., čerpanie úveru

jednorazovo dňa 04. 09. 2017, 96 splátok po 193,40 EUR mesačne (z toho 9,70 EUR poistné), termín konečnej splatnosti 25.08.2025, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť 17.754,90 EUR, RPMN 11,15 %, priemerná RPMN 8,96 %. Podľa čl. I bod 7 zmluvy, poplatok za poskytnutie úveru je 119,70 EUR a je splatný najneskôr ku dňu prvého čerpania úveru.

4.2. Žalovaná dňa 04. 09. 2017 čerpala úver vo výške 11.970,- EUR a v rovnaký deň bol z týchto peňažných prostriedkov inkasom stiahnutý aj poplatok za poskytnutie úveru vo výške 119,70 EUR, teda reálne jej bola vyplatená suma 11.850,30 EUR. Žalovaná úver spočiatku riadne splácala, keď do 25.09.2019 zaplatila 19 splátok, potom jej boli účtované poplatky za upomienky (1x 1,50 EUR, 3x 4 EUR), následne dňa 14. 01. 2022 zaplatila 4800,- EUR a dňa 18.01.2022 zaplatila sumu 4700,- EUR, čo bola jej posledná úhrada. Treťou upomienkou zo dňa 07. 01. 2020 banka vyzvala žalovanú na okamžité zaplatenie dlžnej sumy 594,07 EUR (istina 154,04 EUR, úroky 435,83 EUR, úroky z omeškania 0,20 EUR, poplatky 4,- EUR) pod hrozbou, že veriteľ bude požadovať vrátenie celej poskytnutej sumy úveru s príslušenstvom pred dátumom splatnosti. Podľa podacieho hárku bola upomienka zo dňa 07. 01. 2020 doručená žalovanej dňa 14. 01. 2020. Listom zo dňa 12. 02 2020 (č. I. 57) banka oznámila žalovanej, že vyhlásila predčasnú splatnosť úveru ku dňu 12. 02. 2020 a vyzvala žalovanú na úhradu zostatku úveru s príslušenstvom v lehote 7 dní odo dňa doručenia tejto výzvy, ktorú žalovaná prevzala dňa 18. 02. 2020.

5. Okresný súd posudzoval sporné otázky bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a teda výška dlhu, zisťovanie bonity žalovanej v čase uzavretia zmluvy, predčasné zosplatenie a žalobu zamietol pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

6.1. Pokiaľ ide o otázku bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, okresný súd poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/287/2021 zo dňa 30.06.2022, publikovaný v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod č. 49. Vykonaným dokazovaním (zmluvou a prehľadom platobnej histórie) mal okresný súd preukázané, že žalovanej bol dňa 04. 09. 2017 poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 11.970,- EUR a suma 119,70 Eur predstavujúca poplatok za poskytnutie úveru bola uhradená v rovnaký deň inkasom z účtu. Z uvedeného vyplýva, že právny predchodca žalobcu reálne poskytol žalovanej sumu 11.850,30 EUR a nie žalobcom tvrdenu sumu 11.970 EUR. Právny predchodca žalobcu nesprávne zahrnul do výšky spotrebiteľského úveru aj poplatok za jeho poskytnutie, hoci tento má charakter odmeny poskytovateľovi služby, preto ho treba považovať len za náklady spotrebiteľského úveru, čo je zrejme z § 2 písm. g/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, podľa ktorého celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sa rozumejú náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe okrem notárskych poplatkov. Posudzovaná úverová zmluva obsahuje nesprávny údaj o celkovej výške úveru podľa § 2 písm. l/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom do 31. 12. 2017, čo je potrebné posúdiť tak, akoby tento údaj v zmluve nebol uvedený vôbec a v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

6.2. Vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru mala žalovaná vrátiť veriteľovi len dlžnú istinu so započítaním všetkých úhrad na istinu v zmysle § 566 ods. 2 OZ. Žalovanej boli poskytnuté peňažné prostriedky vo výške 11.850,30 EUR a uhradila spolu 13.308,14 EUR, teda viac ako čerpala, preto jej dlh zanikol splnením ku dňu 18.01.2022, kedy vykonala poslednú úhradu.

7.1. Okresný súd z predložených listín nemal preukázané splnenie povinnosti veriteľa s odbornou starostlivosťou zisťovať schopnosti dlžníka splácať úver a v dôsledku toho veriteľ nie je oprávnený žiadať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru (§ 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z.). Ustanovenie § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. neobsahuje žiadnu výnimku zo zákonnej povinnosti veriteľa skúmať bonitu klienta v čase poskytovania úveru. Veriteľ preto nemohol žiadať predčasné zosplatenie úveru podľa § 11 ods. 2 vety prvej zákona č. 129/2010 Z.z. a ak sa tak stalo, takýto úkon veriteľa je pre rozpor so zákonom absolútne neplatný v zmysle § 39 OZ.

7.2. S poukazom na zákonnú sankciu absolútnej nemožnosti požadovať jednorazové zosplatenie bolo nadbytočné skúmať splnenie zákonných podmienok zosplatenia úveru v zmysle § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ, pretože predčasné zosplatenie je neplatné s poukazom na § 39 OZ.

8.1. Nepreukázanie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu okresný súd posudzoval v súvislosti so splnením podmienok určených v § 17 zákona č. 129/2010 Z. z. v spojení s § 92 ods. 8 zákona o bankách. Zákon č. 129/2010 Z. z. upravuje podmienky postúpenia pohľadávky zo spotrebiteľského úveru v § 17 ods. 1 tak, že sa postupuje pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka,

ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru v dôsledku vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru podľa § 565 v spojení s § 53 ods. 9 OZ.

8.2. Vzhľadom na skutočnosť, že pôvodný veriteľ nebol oprávnený žiadať predčasné splatenie úveru v zmysle § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. a v zmluve dohodnutý termín konečnej splatnosti úveru dňa 25. 08. 2025, pôvodný veriteľ nemohol postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu a pokiaľ sa tak stalo, je zmluva o postúpení pohľadávok neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 OZ pre rozpor so zákonom.

8.3. Ako ďalší dôvod neplatného postúpenia žalovanej pohľadávky, ktorý má za následok nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu okresný súd uviedol nesplnenie podmienky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/266/2020 z 31.03.2022, obsah ustanovenia § 92 ods. 8 veta prvá zákona o bankách predpokladá výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky, že je jej klient v omeškaní so splnením čo len časti svojho záväzku. Skrz spotrebiteľského charakteru dojednanej zmluvy o úvere nemožno prisvedčiť oznámeniu o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru aj charakter výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Podľa uznesenia NS SR sp. zn. 4Cdo/75/2020 z 27. 10. 2022 ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách predpokladá výlučnú a samostatnú výzvu banky“ a v zhode s tým Krajský súd Banská Bystrica v rozsudku sp. zn. 11CoCsp/11/2023 zo dňa 24.08.2023 uzavrel, že ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách predpokladá pre platné postúpenie pohľadávky banky na iný subjekt osobitnú výzvu banky klientovi, že je v omeškaní a touto výzvou nie je výzva banky podľa ust. § 53 ods. 9 OZ ani oznámenie o vyhlásení úveru za predčasne splatný, ktoré predpoklad samostatnej výzvy podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách nespĺňajú.

8.4. Z uvedených dôvodov žalobca v konaní nepreukázal v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, že by sa pred postúpením dostala do dispozičnej sféry žalovanej písomná výzva banky na úhradu splatnej pohľadávky a že by žalovaná napriek písomnej výzve banky bol v omeškaní s plnením dlhšie ako 90 dní, pretože takouto osobitnou výzvou banky nie je tretia upomienka zo dňa 07. 01. 2020, ani výzva na predčasné splatenie zo dňa 12. 02. 2020.

9. Na právne posúdenie okresný súd uviedol § 1, § 2, § 7 ods. 1, ods. 20, ods. 16, ods. 17, § 11 ods. 2, § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 39, § 52, § 53 ods. 9, § 525 ods. 2, § 565 Občianskeho zákonníka, § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách. Žalovanej, ktorá bola v konaní úspešná, priznal podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP náhradu trov v rozsahu 100 %.

10.1. Žalobca v odvolaní namietal nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci a porušenie práva na spravodlivý proces. Záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru namietal s odôvodnením, že žalovaná mala možnosť voľby úhrad a vybrala ako formu splácania, teda aj úhrady poplatku za poskytnutie úveru inkasom z účtu a táto voľba žalovanej sa následne premietla do samotnej zmluvy. V prejedávanom prípade bola žalovanej preukázateľne vyplatená suma uvedená v zmluve, pričom mal možnosť poplatok za poskytnutie úver uhradiť okrem uvedeného inkasa aj iným bezhotovostným alebo hotovostným spôsobom. Z odôvodnenia okresného súde vyplýva, že ak by spracovateľský poplatok žalovaná zaplatila na druhý deň po uzavretí zmluvy – eventuálne tiež z prostriedkov úveru – potom by bola výška úveru v poriadku. Súd v podstate sankcionuje veriteľa bezúročnosťou len z dôvodu dohody veriteľa a dlžníka na okamžitom inkase (čo si spravidla zvolí samotný dlžník) tohto poplatku z účtu, na ktorý bol poskytnutý úver. Žalobca v tej súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.06.2022 sp. zn. 7Cdo/277/2020, že „Za situácie ak by bolo v konaní riadne preukázané, že žalovaná reálne poskytla na účet žalobcov sumu 10.000,- eur a následne zinkasovala z účtu žalobcov sumu 500,- eur ako poplatok za poskytnutie úveru, bol by údaj o výške spotrebiteľského úveru v zmluve uvedený vo výške sumy finančných prostriedkov reálne poskytnutých na základe zmluvy tak, ako to požaduje § 2 písm. 1) zákona o spotrebiteľských úveroch.“ Žalovanej bol (reálne) poskytnutý úver vo výške deklarovanej v zmluve a následne bol zúčtovaný poplatok za poskytnutie z inkasného účtu (v tomto prípade ten istý účet). Okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a zároveň nesprávne právne vec posúdil, pretože poskytnutý úver nemožno považovať za bezúročný a bez poplatkov. Vzhľadom na uvedené je nesprávny aj právny a skutkový záver o zániku žalovaného dlhu z dôvodu splnenia.

10.2. Skúmanie bonity spotrebiteľa je otázkou skutkovou a žalobca nie je povinný preukazovať skúmanie bonity spotrebiteľa, ak táto skutočnosť nebola medzi stranami sporu sporná a spotrebiteľ nevyužil svoje právo namietnuť takéto skúmanie. Žalobca riadne doručil súdu dokumentáciu preukazujúcu skúmanie bonity vo vyjadrení zo dňa 26.04.2023, ktoré boli zároveň nespornými. Žalovaná síce uviedla, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno vo vzťahu k skúmaniu bonity, avšak žalobcom tvrdené skutočnosti žiadnym spôsobom nepoprela. Žalovaná žiadnym spôsobom nerozporovala tvrdenie žalobcu o rodinných pomeroch, príjmoch, či výdavkoch žalovanej a ani nespochybnila uvedený ukazovateľ schopnosti

splácať úver. Skúmanie bonity je otázkou odbornou, teda aj prípadná povinnosť súdu preskúmať splnenie tejto povinnosti je limitovaná na samotný prieskum a nie následné vyhodnocovanie zo strany súdu, či by veriteľ na základe doložených listín spotrebiteľovi úver poskytol. Spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov iba za predpokladu, že veriteľ neskúmal bonitu spotrebiteľa ani jedným zo spôsobov podľa § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z., t. j. na základe údajov o príjmach, výdavkoch a rodinnom stave alebo prihliadnutím na údaje z príslušnej databázy alebo registra. Výklad ustanovenia § 7 ods. 1 nemožno poňať nadmerne extenzívne, t. j. vyžadovať od dodávateľa povinnosť, ktorú mu zákonodarca neuložil. Na základe uvedeného je potom nesprávny aj právny záver súdu o nemožnosti vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru.

10.3. Žalobca predložil výzvy banky adresované žalovanej, ktoré preukazujú splnenie podmienok pre platné postúpenie podľa Zákona o bankách. Je zjavné z obsahu textu predmetných výziev, že postupca žiadal úhradu dlžnej sumy – v prípade zosplatňujúcej úhradu celej dlžnej sumy, s uvedením všetkých podstatných údajov. Keďže k postúpeniu došlo viac ako 2 roky po tej-ktorej výzve, žalobca považuje splnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách za nesporné a preukázané. Ani judikatúra Najvyššieho súdu SR nevyžaduje, aby výzva podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách bola kvalifikovaná (napr. rozsudok zo dňa 28.3.2018, sp. zn. 7 Cdo 26/2017; uznesenie zo dňa 25.5.2022, sp. zn. 1 Cdo 4/2020; rozsudok z 24.4.2018, sp. zn. 1 Cdo 147/2017 – R 60/2018; rozsudok zo dňa 29.3.2022, sp. zn. 8 Cdo 139/2020). Nie je potrebné, aby veriteľ realizoval v súvislosti so zosplatnením a postúpením pohľadávky dve samostatné výzvy, (jednu podľa § 565 Občianskeho zákonníka a druhú podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách), postačuje aj len jediná výzva. Opačný právny záver (nutnosť viacerých výziev) nekorešponduje s uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 25.5.2022, sp. zn. 1Cdo 4/2020.

10.4. Žalobca je v konaní aktívne vecne legitimovaným subjektom, lebo postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru v súlade so zákonom. Nemohlo dôjsť k sankcii bezúročnosti. Nakoľko nedošlo k postúpeniu tzv. „živého úveru“, v konaní nie je sporné splnenie všetkých zákonných podmienok pre platné postúpenie pohľadávky (§ 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z., § 92 ods. 8 Zákona o bankách). Z uvedených dôvodov žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil tak, že vyhovie žalobe v plnom rozsahu, resp. aby ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu navrhla rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne potvrdiť.

12. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovanej viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contr. CSP) rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, pretože rozhodnutie je vecne správne.

13.1. Odvolanie žalobcu nebolo dôvodné. Okresný súd založil záver o nedostatku aktívnej vecnej legitimácie žalobcu aj na zistení, že zmluva o postúpení pohľadávok medzi právnym predchodcom žalobcu a žalobcom je neplatným právnym úkonom pre rozpor so zákonom, pre nespĺnenie podmienky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, pretože uvedená právna úprava predpokladá výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky, že je jej klient v omeškaní so splnením čo len časti svojho záväzku. Uvedený záver okresný súd je správny a bol odôvodnený aj odkazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/266/2020 z 31.03.2022.

13.2. V tej súvislosti odvolací súd poukazuje na svoje rozhodnutia vo veci toho istého žalobcu. Vo veci sp. zn. 16CoCsp/29/2023 odvolací súd v odôvodnení (v bode 22.) uviedol, že výzva na plnenie dlžnej sumy podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť súčasťou listiny o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, avšak z obsahu oznámenia banky musí byť zrejmé, že ide o dva právne úkony, ak majú vyvolať právne následky v zmysle právnej úpravy, a to -zosplatnenie úveru- aj -možnosť postúpenia pohľadávky na tretiu osobu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. V rozhodnutí sp. zn. 16CoCsp/3/2024 odvolací súd v odôvodnení uviedol, že predpokladom na platné postúpenie pohľadávky banky zo spotrebiteľského úveru je, aby išlo o pohľadávku po konečnom termíne splatnosti, resp. pohľadávku banky, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a zároveň sa vyžaduje predchádzajúca písomná výzva banky dlžníkovi, aby svoj dlh uhradil, po ktorej nasleduje 90 kalendárnych dní omeškania dlžníka. Výzvu banky a 90 kalendárnych dní omeškania dlžníka treba posudzovať v spojení s § 53 ods. 9 a § 565, veta druhá Občianskeho zákonníka, teda v spojení s právnou úpravou, podľa ktorej sa posudzuje existencia splatnej pohľadávky, ktorá je predmetom postúpenia (bod 14.). Nesprávny je výklad žalobcu, že aj výzva pred zosplatnením podľa § 53 ods. 9 OZ, (alebo výzva na úhradu predčasne zosplatnenej pohľadávky) bude spĺňať kvalifikačné kritérium pre splnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách a to z dôvodu, že zo spotrebiteľského úveru

môže postupník nadobudnúť len splatnú, platne zosplatenú pohľadávku. Za splnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách treba považovať až oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru za predpokladu, že dlžník mal objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom takéhoto adresovaného jednostranného právneho úkonu (bod 16.).

13.3. V teraz posudzovanej veci z obsahu oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 12. 02. 2020 (č. I. 57) vyplýva dôvod zosplatenia zostatku úveru pre omeškanie s platením dohodnutých splátok úveru napriek predchádzajúcim upomienkam, ale chýba v ňom oznámenie adresované dlžníkovi banky o možnosti postúpenia pohľadávky banky inej osobe, teda nebola splnená podmienka podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Záver okresného súdu ohľadne chýbajúcej vecnej legitímácie žalobcu je správny. Na uvedené nemá vplyv ani prípadné okresným súdom posúdenie otázky platnosti zosplatenia úveru voči žalovanej zo strany banky.

14.1. Správny je aj záver okresného súdu, že posudzovaná úverová zmluva obsahuje nesprávny údaj o celkovej výške úveru, čo má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru a z toho dôvodu mala žalovaná povinnosť vrátiť veriteľovi (ktorým bola, vzhľadom na neplatné postúpenie pohľadávky Všeobecná úverová banka, a.s.), len dlžnú istinu so započítaním všetkých vykonaných úhrad. Nebolo sporné, že žalovaná uhradila spolu 13.308,14 EUR. Keďže boli poskytnuté peňažné prostriedky vo výške 11.850,30 EUR, jej dlh zanikol splnením ku dňu 18.01.2022, kedy vykonala poslednú úhradu.

14.2. Ak by aj žalobca pohľadávku platne nadobudol na základe rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok, uzavretej dňa 13. 11. 2020, tak v čase podania žaloby bola celá pohľadávka z bezúročnej úverovej zmluvy uhradená vzhľadom na skutkový záver o úhradách (prehľad úhrad záväzku č. I. 66) a o bezúročnosti úveru.

15.1. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že žalobca nepreukázal tvrdenie, že dojednanie úhrady poplatku za poskytnutie úveru 119,70 EUR, ktorý bol splatný najneskôr ku dňu prvého čerpania úveru z inkasného účtu, nie je neprijateľnou podmienkou, ktorá by zakladala značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, lebo ide o individuálne dojednané, ktorý spôsob úhrady vybrala žalovaná. Žalobca prehliada, že dohoda o poplatku za poskytnutie úveru je vedľajšie zmluvné dojednanie, ktoré podľa žalobcu spotrebiteľ akceptoval v úverovej zmluve ako inkaso pohľadávky veriteľa z bežného účtu. Okresný súd správne odôvodnil, že právny predchodca žalobcu nesprávne zahrnul do výšky spotrebiteľského úveru aj poplatok za jeho poskytnutie, hoci tento má charakter odmeny poskytovateľovi služby, preto ho treba považovať len za náklady spotrebiteľského úveru.

15.2. Obchodné podmienky dodávateľa (banky) nerozlišujú úverovú pohľadávku ako hlavný záväzok z úverovej zmluvy, kde právna úprava stanovuje povinnosť uvádzať celkovú výšku úveru, ktorá je spotrebiteľovi poskytnutá a pohľadávku banky titulom poplatku za poskytnutie úveru ako vedľajší záväzok úverovej zmluvy. Uvedený rozdiel možno vyvodiť aj z právnej vety rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/287/2021 zo dňa 30.06.2022 publikované pod č. 49/2022 v Zbierke stanovísk a rozhodnutí, v ktorej sa uvádza, že celkovú výšku spotrebiteľského úveru ... predstavuje suma finančných prostriedkov reálne poskytnutá spotrebiteľovi veriteľom. Poplatok za poskytnutie úveru zrazený z istiny hneď pri uzavretí zmluvy nemožno zahrnúť do celkovej výšky spotrebiteľského úveru.

15.3. Podstatné nie je to, že poplatok navyšuje náklady úveru a celkovú sumu, ktorú má spotrebiteľ ako dlžník uhradiť, ale to, že spotrebiteľ nemohol disponovať celou sumou úveru, ktorá bola v zmluve dohodnutá.

15.4. Okresný súd mal preukázané, že žalovanej bol dňa 04. 09. 2017 poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 11.970,- EUR. Suma 119,70 EUR, predstavujúca poplatok za poskytnutie úveru, bola uhradená v rovnaký deň inkasom z účtu. Z uvedeného vyplýva, že právny predchodca žalobcu reálne poskytol žalovanej nižšiu sumu, ako bola dohodnutá v úverovej zmluve. Právny predchodca žalobcu takýmto spôsobom zahrnul do výšky spotrebiteľského úveru aj poplatok za jeho poskytnutie, hoci tento má charakter odmeny poskytovateľovi služby, preto ho treba považovať len za náklady spotrebiteľského úveru.

15.5. Na správnosť záveru okresného súdu nemá vplyv to, že právny predchodca žalobcu postupoval v zmysle svojich obchodných podmienok, v ktorých mal spotrebiteľ možnosť voľby, pokiaľ ide o formu plnenia jednotlivých záväzkov. Posudzovaná spotrebiteľská úverová zmluva v spojení s obchodnými podmienkami banky nerozlišujú plnenie veriteľa z úverovej zmluvy, ako hlavný záväzok, bez ktorého by úverová zmluva nevznikla a zaplatenie poplatku, ako vedľajší záväzok dlžníka za poskytnutie úveru. Vzhľadom na to, že zmluva bola uzavretá na diaľku, spotrebiteľ mohol úverové podmienky prijať len ako celok. Dohoda o forme splácania úveru inkasom z účtu umožnila dodávateľovi spotrebiteľského

úveru zavádzať spotrebiteľa v tom, akú reálnu sumu vyplatí spotrebiteľovi na jeho účet, ktorý je súčasne inkasným účtom dodávateľa. Z obsahu úverovej zmluvy ani z obchodných podmienok banky nemožno jednoznačne vyvodiť, že spotrebiteľ bol uzrozumený s tým, že dohodnutá suma úveru je od začiatku znížená o poplatok v prospech banky, ktorý nie je a ako vedľajšie dojednanie nemôže byť splátkou úveru. Banke nič nebránilo poplatok za poskytnutie úveru výslovne dohodnúť ako súvisiaci, vedľajší záväzok, ktorý vznikol popri hlavnom záväzku z úverovej zmluvy, ktorý by bol splatný samostatne alebo spolu s úverovými splátkami. Žalobca síce v odvolaní poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/277/2020, ale v konaní nepreukázal, že žalovaná si skutočne v časti I ods. 2 úverovej zmluvy zvolila ako formu splácania úveru inkaso z účtu uvedeného v záhlaví zmluvy. Zo žiadosti o úver ani z úverovej zmluvy žalobcom tvrdená možnosť voľby splácania úveru nevyplýva.

16.1. Keďže žalobca nespochybnil záver okresného súdu o neplatnosti postúpenia ani o zániku pohľadávky banky splnením vzhľadom na záver o bezúročnosti predmetnej úverovej pohľadávky, žalobca nepreukázal vecnú legitimitáciu žalovať uplatnenú pohľadávku.

16.2. Na vecnú správnosť rozhodnutia okresného súdu nemá vplyv nedostatočne odôvodnený skutkový záver skúmanie bonity dlžníka a nesprávny právny záver o neplatnosti zosplatnenia úveru z tohto dôvodu. Okresný súd sa nevysporiadal s tvrdeniami a dôkazmi, ktoré predložil žalobca, na ktoré poukázal aj v odvolaní, že banka svoju povinnosť v tomto smere neporušila. Navyše schopnosť splácať úver o ktorý žalovaná žiadala, bola dodatočne osvedčená aj tým, že žalovaná uhradila viac ako bola istina úveru.

16.3. Vzhľadom na neplatnosť postúpenia pohľadávky z banky na žalobcu a vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru bolo tiež nadbytočné posudzovať dôvody zosplatnenia úveru zo strany banky.

17. O nároku na náhradu trov konania súd rozhoduje v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 CSP). V odvolacom konaní bola úspešná žalovaná, ktorá neuplatnila ani nepreukázala účelné trovy odvolacieho konania v zmysle § 251 a § 255 ods. 1 CSP. Z uvedeného dôvodu odvolací súd žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

18. Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b)

(§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh)

(§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).